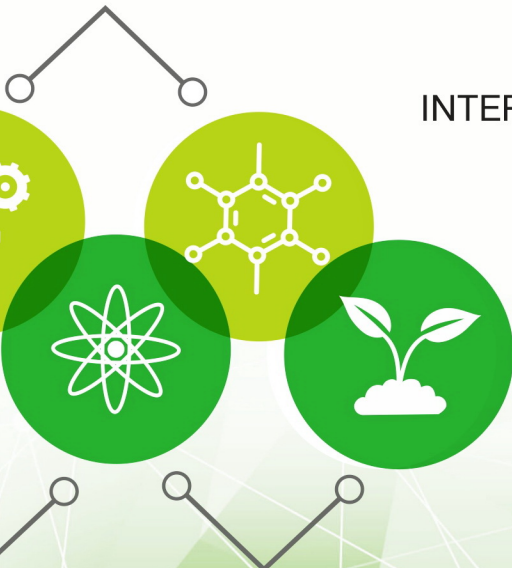

ISSN 2524-0986

 iScience[®]

ACTUAL SCIENTIFIC RESEARCH IN THE MODERN WORLD

INTERNATIONAL SCIENCE JOURNAL

Issue 9(89)
Part 2

**Pereiaslav
2022**

ACTUAL SCIENTIFIC RESEARCH IN THE MODERN WORLD

ISSUE 9(89)
Part 2

September 2022

INTERNATIONAL SCIENCE JOURNAL

Publishing schedule: 12 times/year (monthly)
Published since June 2015

Included in scientometric databases:

Google Scholar <https://scholar.google.com.ua/citations?user=JP57y1kAAAAJ&hl=uk>

Бібліометрика української науки

http://nbuviap.gov.ua/bpnu/index.php?page_sites=journals

Index Copernicus

<http://journals.indexcopernicus.com/+++,p24785301,3.html>

UDC 001.891(100) «20»

BBK 72.4

A43

Editorial board:

O. Bazaluk	Doctor of Philosophical Sciences, Professor (Ukraine)
I. Dobroskok	Doctor of Pedagogic Sciences, Professor (Ukraine)
S. Kabakbayev	Doctor of Physical and Mathematical Sciences, Professor (Kazakhstan)
G. Musabekova	Doctor of Pedagogic Sciences, Professor (Kazakhstan)
I. Smyrnov	Doctor of Geographic Sciences, Professor (Ukraine)
O. Isak	Doctor of Sociological Sciences (Moldova)
Lyu Bincyа	Doctor of Art Criticism (CPR)
V. Tamulet	Doctor of Historical Sciences (Moldova)
S. Brynza	Doctor of Juridical Sciences, Professor (Moldova)
A. Tykhon	Doctor of Medical Sciences (Moldova)
A. Goriashenko	Doctor of Pedagogic Sciences (Moldova)
G. Alieve-Kengerli	Doctor of Philological Sciences, Professor (Azerbaijan)
A. Aidosov	Doctor of Technical Sciences, Professor (Kazakhstan)
T. Lozova	Doctor of Technical Sciences, Professor (Ukraine)
O. Sydorenko	Doctor of Technical Sciences, Professor (Ukraine)
A. Egiazarian	Doctor of Pedagogic Sciences, Professor (Armenia)
Z. Aliev	Doctor of Agricultural Sciences, Professor (Azerbaijan)
K. Partoev	Doctor of Agricultural Sciences, Professor (Tajikistan)
L. Tsibulko	Doctor of Pedagogic Sciences, Professor (Ukraine)
M. Baimukhamedov	Doctor of Technical Sciences, Professor (Kazakhstan)
M. Musabayeva	Doctor of Geographic Science, Professor (Kazakhstan)
Z. Kabyrbekova	Doctor of Pedagogic Sciences, Professor (Kazakhstan)
N. Kheladze	Candidate of Chemical Sciences (Georgia)
J. Talaspayeva	Candidate of Philological Sciences, Professor (Kazakhstan)
B. Chernov	Candidate of Pedagogic Sciences, Professor (Ukraine)
V. Amrakhov	Candidate of Economic Sciences, docent (Azerbaijan)
K. Mkrtchian	Candidate of Technical Sciences, docent (Armenia)
V. Stati	Candidate of Juridical Sciences, docent (Moldova)
K. Bugaevskiy	Candidate of Medical Sciences, docent (Ukraine)
G. Tsybulko	Candidate of Pedagogic Sciences, docent (Ukraine)
N. Iaronova	Candidate of Technical Sciences (Uzbekistan)

Actual scientific research in the modern world // Journal. - Pereiaslav, 2022. - Issue 9(89), p. 2 – 158 p.

Language: українська, русский, english, қазақша, o'zbek, limba română.

UDC 001.891(100) «20»

BBK 72.4

A43

© NGO THE INSTITUTE FOR SOCIAL TRANSFORMATION, 2022

© Authors, 2022

TABLE OF CONTENTS

SECTION: BIOLOGY SCIENCE

Салманова Раифа Камил кызы (Нахчыван, Азербайджан) СБОР И ОХРАНА ГЕНОФОНДА ИЗУЧАЕМЫХ ВИДОВ СЕМЕЙСТВА ORCHIDACEAE JUSS	6
--	---

SECTION: EARTH SCIENCE

Арсененко Ірина Анатоліївна, Донець Ірина Анатоліївна, Донченко Лариса Михайлівна (Мелітополь, Україна) МІСЦЕ І ЗНАЧЕННЯ МІНЕРАЛЬНИХ ПІДЗЕМНИХ ВОД В РЕКРЕАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	10
Левада Ольга Михайлівна, Непша Олександр Вікторович, Прохорова Лариса Анатоліївна (Мелітополь, Україна) ОСНОВНІ ГЕОЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	17
Непша Олександр Вікторович, Гришко Світлана Вікторівна, Зав'ялова Тетяна Василівна (Мелітополь, Україна) МЕЛІЮРАЦІЯ ГІДРОМОРФНИХ ҐРУНТІВ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	20

SECTION: MEDICAL SCIENCE

Asadov Elsavar, Seyidov Mursal (Nakhchivan, Azerbaijan) PROPOLIS-BASED ORAL AND NASAL SPRAYS	26
Адильбеков Абиьлкасым (Астана, Казахстан) АДЕНТИЯ НЕУТОЧНЕННАЯ В ОРТОПЕДИЧЕСКОЙ СТОМАТОЛОГИИ	32
Бугаевский Константин Анатольевич (Николаев, Украина) УИЛЬЯМ ГАРВЕЙ И МИГУЭЛЬ СЕРВЕТ И ОТКРЫТИЕ ИМИ СИСТЕМЫ КРОВООБРАЩЕНИЯ, В ОТРАЖЕНИИ СРЕДСТВ КОЛЛЕКЦИОНИРОВАНИЯ	36
Бугаевский Константин Анатольевич (Николаев, Украина) ВКЛАД В МИРОВУЮ АНАТОМИЮ ЛЕОНАРДО ДА ВИНЧИ, В ОТРАЖЕНИИ СРЕДСТВ КОЛЛЕКЦИОНИРОВАНИЯ	51
Бугаевский Константин Анатольевич (Новая Каховка, Украина) КОЛЛЕКЦИОННЫЕ МАТЕРИАЛЫ О ПРОТЕКАНИИ ПАНДЕМИИ COVID-19 В МИРЕ: СЕНТЯБРЬ 2022 ГОДА	58
Козар Юрій Юрійович (Рівне, Україна) РОЛЬ ТРАНСПЛАНТ-КООРДИНАТОРА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ТРАНСПЛАНТОЛОГІЇ.....	76
Искаков Е.А., Омарбаев Р.Т., Ермаганбетов Е.М., Тургунбаев Т.Н., Касымов Б.Г. Нугуманов Р.М. (Нур-Султан, Казахстан) ТРАНСПЛАНТАЦИЯ МЕЗЕНХИМАЛЬНЫХ СТЕВЛОВЫХ КЛЕТОК ПРИ ЭРЕКТИЛЬНОЙ ДИСФУНКЦИЮ У ПАЦИЕНТОВ С САХАРНЫМ ДИАБЕТОМ (ЛИТОБЗОР).....	82

Исмагулова Асемгуль, Соколовская Юлия, Алшимбаева Зарина, Сарсекеева Назгуль Есентаевна (Караганда, Казахстан)	
КОРОНОВИРУСНАЯ ИНФЕКЦИЯ БЕРЕМЕННЫХ	94
Садыкова Арайлым Сагатбековна, Жунусова Айгерим Тлеккабыловна (Астана, Казахстан)	
СОВРЕМЕННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В ДЕТСКОЙ СТОМАТОЛОГИИ	98

SECTION: PHYSICAL CULTURE

Protsenko Andrii, Kotova Olena, Kyriienko Oleksandr, Sukhanova Hanna (Melitopol, Ukraine)	
INFLUENCE OF FITNESS TECHNOLOGIES ON SPORTS ACTIVITIES OF STUDENTS	102
Балхашов Дауренбек Тойшыбекович, Серимбетов Жанболат Шегебаевич, Рахымбаев Белай Оспанович, Аманбаева Қадиша, Әбубәкір Саят, Бердикарим Бақдаулет (Шымкент, Қазақстан)	
СПОСОБЫ И ВИДЫ ОБУЧЕНИЯ ГИМНАСТИЧЕСКИМ УПРАЖНЕНИЯМ	106
Вострокнутов Леонід Дмитрович, Голенкова Юлія Валеріївна, Русанов Руслан Олександрович (Харків, Україна)	
МЕТОДИКА ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЮНИХ БОРЦІВ ГРЕКО-РИМСЬКОГО СТИЛЮ	110
Заморський Артем Юрійович (Вінниця, Україна)	
ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА БОРЦІВ ГРЕКО-РИМСЬКОГО СТИЛЮ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ІГРОВОГО МЕТОДУ	119
Конарбаев Жусипбек Озбекевич, Акылбек Жанар Набиевна, Тұрмаханбет Гұлжан Қапланбекқызы, Бекбердиев Бекболат, Темірхан Дидар, Жұмахан Мадияр (Қазақстан, Шымкент)	
ФОРМИРОВАНИЕ И РАЗВИТИЕ ВОЛЕЙБОЛЬНЫХ И БАСКЕТБОЛЬНЫХ ИГР НА УРОКАХ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ В ШКОЛЕ	123
Маслова Олена Володимирівна, Богданович Лариса Владиславівна, Коломієць Тетяна Василівна, Чернікова Ольга Олександрівна Коломієць Андрій Олександрович,	
Кращенко Дарина Миколаївна (Київ, Україна)	
ЕКОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У ПРОЦЕСІ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ПРИ ЗВЕДЕННІ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНИХ СПОРУД	126
Рачок Марина Миколаївна, Калугін Ігор Григорович, Ельцов Денис Сергійович (Київ, Україна)	
САМООЦІНКА ВЛАСНИХ ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВИХ ЯКОСТЕЙ ТА ВМІНЬ ТРЕНЕРІВ	130
Рачок Марина Миколаївна, Коваленко Олена Валеріївна, Ельцов Денис Сергійович (Київ, Україна)	
ОЦІНКА ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВИХ ЯКОСТЕЙ ТА ВМІНЬ ТРЕНЕРІВ СВОЇМИ ПІДОПІЧНИМИ	133

Рачок Марина Миколаївна, Калугін Ігор Григорович, Коваленко Олена Валеріївна (Київ, Україна) ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА САМООЦІНКИ І ОЦІНКИ ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВИХ ЯКОСТЕЙ ТА ВМІНЬ ТРЕНЕРІВ.....	137
Сарсембаев Айдос Бексеитович, Тоқберген Нұрлан Салқынбекұлы, Айсағалиев Бауржан Тасбулатович, Уразалиева Қаламқас, Тағай Дияна, Байсеітгова Айдын (Шымкент, Қазақстан) ЗНАЧЕНИЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ СПОРТИВНЫХ ИГР В УЧЕБНО-ВОСПИТАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ.....	141
Футорний Сергій Михайлович, Шахліна Лариса Ян-Генріхівна, Маслова Олена Володимирівна, Оксамитна Людмила Федорівна, Гопей Максим Миколайович, Семенко Дарія Леонідівна (Київ, Україна) СПЕЦІАЛЬНО АДАПТОВАНІ ЕКОЛОГІЧНІ РУХЛИВІ ІГРИ У ПСИХОФІЗИЧНОМУ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ З ВАДАМИ СЛУХУ.....	144
Цигаєнко Олег Іванович, Першегуба Ярослав Володимирович, Склярєва Наталія Анатоліївна, Редько Наталія Олександрівна, Константиновський Денис Романович, Гандей Олег Володимирович (Київ, Україна) МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОЇ МОТИВАЦІЇ ЗДІЙСНЕННЯ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ	148
Мухамбеткалиева Гульнар Горькиєвна, Кондратенко Светлана Анатольевна, Горбунова Тамара Юрьевна, Манапов Ядикар Ялкунжанович (Алматы, Казахстан) ФОРМЫ И РАЗНОВИДНОСТИ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ	151
Мухамбеткалиева Гульнар Горькиєвна, Кондратенко Светлана Анатольевна, Горбунова Тамара Юрьевна, Манапов Ядикар Ялкунжанович (Алматы, Казахстан) ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ В КАЗАХСКОМ АГРАРНОМ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОМ УНИВЕРСИТЕТЕ	154

УДК [374.1:372.879.6]+ 572.025

**Футорний Сергій Михайлович, Шахліна Лариса Ян-Генріхівна,
Маслова Олена Володимирівна, Оксамитна Людмила Федорівна,
Гопей Максим Миколайович, Семенко Дарія Леонідівна**
Національний університет фізичного виховання і спорту України
(Київ, Україна)

СПЕЦІАЛЬНО АДАПТОВАНІ ЕКОЛОГІЧНІ РУХЛИВІ ІГРИ У ПСИХОФІЗИЧНОМУ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ З ВАДАМИ СЛУХУ

Анотація. У статті представлено результати аналізу науково-методичної літератури щодо застосування рухливих ігор у практиці корекційно-педагогічної роботи з дітьми із вадами слуху; вивчення імовірності впровадження екологічних ігор у систему адаптивного фізичного виховання дітей з вадами слуху; обґрунтування змісту адаптивних екологічних ігор як засобу корекції психофізичного розвитку учнів молодших класів з вадами слуху.

Ключові слова: екологічні рухливі ігри, діти з вадами слуху, адаптивне фізичне виховання, корекційно-педагогічна робота.

*Futorniy Serhii M., Shakhlina Larysa J.-H., Maslova Olena V.,
Oksamitna Ludmila F., Hopei Maksym M., Semenکو Daria L.
National University of Ukraine on Physical Education and Sport
(Kyiv, Ukraine)*

SPECIALLY ADAPTED ENVIRONMENTAL RUNNING GAMES IN PSYCHO-PHYSICAL DEVELOPMENT OF CHILDREN WITH HEARING IMPAIRMENT

Abstract. The article presents the results of the analysis of scientific and methodological literature on the use of running games in the practice of correctional and pedagogical work with children with hearing impairments; study of the possibility of introducing ecological games into the system of adaptive physical education of children with hearing impairments; substantiation of the content of adaptive ecological games as a means of correcting the psychophysical development of students of lower grades with hearing impairments.

Key words: ecological running games, children with hearing impairments, adaptive physical education, corrective and pedagogical work.

Актуальність. З початком навчання дитини з вадами слуху у спеціальній школі цілком виправданою є концентрація уваги педагогів на її пізнавальному розвитку. Проте пізнавальні здібності (мислення, сприймання, уявлення) невірно розглядати поза контекстом рухового розвитку тому, що рухові характеристики присутні у всіх видах діяльності [1, 4].

Організація навчально-виховної роботи у спеціальних закладах зумовлює

проведення додаткових занять з дітьми для проведення корекційної роботи з метою розвитку слухового сприйняття та формування мовлення. Це сприяє зниженню рухливості дітей, що призводить до розвитку у них гіподинамії та інших негативних наслідків [1, 5].

Слід зазначити, що уроки фізичної культури не дозволяють компенсувати дефіцит рухової активності школярів з вадами слуху. Специфіка навчання цих дітей рухливих дій полягає у застосуванні специфічних форм мовлення, комплексному поєднанні різних засобів навчання та спрощенні словарно-граматичних форм. Виходячи з цього багато часу приділяється поясненню навчального матеріалу, що призводить до зниження моторної щільності занять з фізичної культури [7].

Формулювання мети і завдань досліджень. Мета роботи – педагогічне та біологічне обґрунтування використання спеціально адаптованих екологічних рухливих ігор у психофізичному розвитку дітей з вадами слуху молодшого шкільного віку під час занять фізичною культурою у спеціальних закладах освіти. Завдання роботи: проаналізувати спеціальну науково-методичну літературу з теорії й практики застосування ігор та визначити їх значення у корекційно-педагогічній роботі з дітьми із вадами слуху молодшого шкільного віку; вивчити імовірність впровадження екологічних ігор у систему адаптивного фізичного виховання дітей з вадами слуху молодших шкільного віку; – теоретично і практично обґрунтувати зміст адаптивних екологічних ігор як засобу корекції психофізичного розвитку учнів молодших класів з вадами слуху; розробити практичні рекомендації стосовно включення екологічних ігор до системи адаптивного фізичного виховання дітей з вадами слуху для підвищення рівня їх фізичної та екологічної освіченості й культури.

Методи та організація досліджень. Для вирішення поставленої мети дослідження нами були використані наступні методи: аналіз і узагальнення даних спеціальної науково-методичної літератури та моніторинг інформаційних ресурсів мережі Інтернет, що в основі включили понятійно-термінологічний аналіз й теоретико-методологічний аналіз; анкетування; педагогічний експеримент.

Результати досліджень та їх обговорення. Сучасні наукові дослідження й педагогічні спостереження свідчать, що найефективнішими засобами розвитку рухових якостей, покращення психоемоційного стану дітей з вадами слуху шкільного віку є рухливі ігри [2, 6].

Під час рухливих ігор, діти засвоюють життєво необхідні рухливі навички, вміння, а також розвивають морально-вольові якості. Спілкування з іншими дітьми протягом спільної ігрової діяльності – одна з необхідних умов прояву і розвитку рухливих і пізнавальних здібностей дитини з вадами слуху. Більшість науковців сходяться на думці, що гра як структурна модель поведінки дитини, є засобом оволодіння нею навколишньої дійсності і підготовки до її перетворення [2, 8].

Створена грою творча наукова атмосфера задовольняє вікові потреби дітей будь-якого віку в пізнавальній активності і є одним із засобів формування у школярів як фізичної культури, так і медичної, етнічної, екологічної культури тощо [3, 7].

Разом із тим, незважаючи на важливе значення ігор у розвитку дітей з вадами слуху, у процесі їх навчання та виховання в спеціальних закладах освіти їм не

приділяється належної уваги. Основними причинами цього є недостатність часу відведеного на них під час фізкультурних заходів, майже цілковита відсутність науково-методичної літератури щодо організації та методики проведення ігор з даним контингентом дітей, а також не адаптованість традиційних рухливих ігор та наприклад нетрадиційних екологічних рухливих ігор до психофізичних особливостей розвитку глухих [3, 7].

Спираючись на основні компетентності адаптивного фізичного виховання та психолого-педагогічну й медико-біологічну характеристику рухливих ігор нами були відібрані та адаптовані для включення у варіативний модуль «Рухливі ігри» дисципліни «Фізична культура» за умов їх організації та проведення в умовах дистанційної форми навчання серед школярів 1 класу з вадами слуху наступні екологічні гри: «Чотири стихії», «Крокодил», «Ти комаху не чіпай, а у ігри з нею грай»

Результати проведення бесіди з учнями після завершення уроку, дозволили нам першочергово підтвердити високий рівень зацікавленості учнів у даних іграх, можливості їх постійного використання на уроках фізичної культури та під час самостійної організації дозвілля серед друзів та разом з батьками.

Отримані дані засвідчили абсолютну 100 % зацікавленість учнів з вадами слуху запропонованими екологічними рухливими іграми і бажання грати у них як на уроках фізичної культури так і під час самостійної організації власної рухової активності.

Вагомим доповненням нашого дослідження стали результати педагогічного спостереження разом з викладачами з фізичного виховання, які були визначені нами за допомогою визначених критеріїв та бальної системи оцінки.

Висновки. Згідно отриманих даних нами було встановлено, що під час проведення занять із включення запропонованих нами рухливих ігор екологічного спрямованості, всі учні були повноцінно задіяні у проведенні гри, цілеспрямовано виконували поставлені у ході гри завдання, на високому руховому і емоційному рівні приймали участь у грі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Кашуба В.О., Маслова О.В., Ричок Т.М. Технологія корекції фізичного стану школярів з вадами слуху в процесі фізичного виховання / В.О. Кашуба, О.В. Маслова, Т.М. Ричок // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2018. - № 2. – С. 42-48.
2. Маслова О.В., Гопей М.М. Обґрунтування необхідності розробки інноваційних технологій для оптимізації процесу фізичного виховання дітей з вадами слуху / О.В. Маслова, М.М. Гопей // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2017. - № 3. – С 78-85.
3. Маслова, О.В., Коломієць, Т.В., Коломієць, А.О., Рабчук, Я.П., Маслова, М.М., & Заїченко, І.І. Методология познания здоровьесформирующей деятельности в процессе адаптивного физического воспитания детей с нарушениями слуха.// Актуальные научные исследования в современном мире. – 2021. - № 6. – С. 155-159.
4. Форостян О.І. Теоретико-методичні засади адаптивного фізичного виховання підлітків з порушеннями слуху / О.І. Форостян// Наука і освіта. – 2015. - № 5. – С. 128-133.

5. Kashuba Vitaliy, Maslova Olena Prerequisites for the development of the concept of health-forming technologies in the process of adaptive physical education of school-age children with hearing impairment / Vitaliy Kashuba, Olena Maslova // Journal of Education, Health and Sport formerly Journal of Health Sciences. – 2017. - № 3. - P. 824-834.
6. Futorny Serhii, Maslova Olena, Shmatova Olena, Osadcha Oksana, Rychok Tatiyana, Hopey Maksym, Tarnavskiy Artur Modern aspects of the ecological culture implementation in the physical education process of different population groups / Serhii Futorny, Olena Maslova, Olena Shmatova, Oksana Osadcha, Tatiyana Rychok, Maksym Hopey, Artur Tarnavskiy // Journal of Physical Education and Sport (JPES). – 2020. - № 20 (1). – P. 348 – 353.
7. Futorny, S., Maslova, O., Kolomiets, T., Tereshchenko, T., Vasylenko, L., & Hopei, M. (2021). Methodological Aspects of Health Formation for the Practice of Adaptive Physical Education in School-Children Taking into Account the Endoecological Factors.
8. Kashuba, V., Futorny, S., Andriieva, O., Goncharova, N., Carp, I., Bondar, O., & Nosova, N. Optimization of the Processes of Adaptation to the Conditions of Study at School as a Component of Health Forming Activities of Primary School-Age Children / V. Kashuba, S. Futorny, O. Andriieva, N. Goncharova, I. Carp, O. Bondar, N. Nosova // Journal of Physical Education and Sport (JPES). – 2018. - №18 (4). – P. 2515.